

SLOVENSKI NAROD.

V orek, četrti iz soboto
vsa in velja v Mar-
iboru brez poplajne za
um za vse leto 8 gl. — k.
pol leta . . 4 . . .
četrt leta . . 2 . . 30 . .
Po pošti:
vsa leto 10 gl. — k.
pol leta . . 5 . . .
četrt leta . . 2 . . 60 . .
edništvo in oporavnitvo
na stolnem trgu (Dom-
plate) hiša št. 184.

Oznani:
Za navadno dvestope
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiskane 1 krat
5 kr., če se tiska 3 krat,
4 kr., če se tiska 3 krat,
veče pisemke se pla-
čuje po prelo.
Za vsak tisk je plačati
kolek (stempel) za 70 k.
Nakopici se ne vračajo,
dopisi naj se blagovito
frankujejo.

Št. 1.

V Mariboru 2. aprila 1868.

Tečaj I

„Slovenskega naroda“ politični program.

Kakor že ime kaže, namenjen je naš list slovenskemu narodu v besede naj širjem pomenu: Blagostanje in ko-
narodova je in ostane njegovo prvo in glavno vodilo. Iz tega stališča bo sodil notrajne in zunanje zadeve.

Iz tega stališča bo besedoval za jedino, mogočno in svobodno Avstrijo.

Propad Avstrije — mi nismo te besede niti iznašli niti prvi izrekli — bil bi bojé propad razkosanega slovenskega naroda. Naj
bi nas že podedovala deželohlepna nova Italija, ali oklenola železna roka Pruska.

Avstrijsko cesarstvo je za nas Slovence zavetje, v katerem si zamoremo rešiti in ohraniti svojo narodnost, in na tej podlagi
dospeti do največje omike, blagostanja in prave svobode.

Tedaj se bode skazoval „Slovenski narod“ vselej zvestega Avstrijanca.

Poroštvo obstanka in vspešnega razvijanja Avstrijske države vidimo edino le v obveljavi federa-
lističnih načel.

Edino le federalistična načela dajejo — pripoznavaje skupnost najvišjih državinih zadev in njihovih
skupno obravnavanje — celokupni državi, kar je državinega, in vsem državinim udom, kar je njihovega.

Toraj se bo poganjal „Slovenski narod“ — državi in narodu na enako korist in spas — za zdru-
ženje vseh Slovencev v jedno administrativno celoto.

Le v tej celoti zamore dobiti ravnopravnost slovenskega jezika v uradu, šoli in javnem živ-
ljenji dostojno podlago in djansko veljavo. Ravnopravnost slovenskega jezika pa je bistveni del
našega programa.

Po tej izpeljavi ne moremo ni kratko ni malo biti zadovoljni s sedajno ustavo, ki je zapustila osnovo federalistično in
narodno, in vredila ti- in onkraj Litve državine razmere brez ozira na Slovence, pri tem početju pa zgubila celo ime celokupne države.

Vendar se moramo Slovenci udati sedajni državini osnovi in druga pomoč nam ne ostane, kakor da napenjamo vse moči
in se poslužujemo vseh postavnih sredstev, da se spremeni po ustavni poti.

Izmed mnogo drugih vprašanj, ki jih ima zdaj Avstrija na dnevnem redu, stoji na prvem mestu cerkveno vprašanje. „Slovenski
narod“ ne bo nikdar preziral, kako globoke korenine ima v našem narodu katoliška cerkev. Dobro nam je znano, za koliko blagega
narodnega razvika se imamo nji zahvaliti in koliko ga imamo še od nje pričakovati. Tedaj ne bodo samo našem listu verske
zadeve, dogme in bistvene cerkvene naprave svete, kakor so celemu narodu, ampak poganjal se bode n. pr. tudi za to, da se neoskru-
njeno ohrani cerkveno premoženje, da se ljudska šola ne loči od cerkve, da se oživlja bolj in bolj javno cerkveno življenje.

V mnogojezični Avstriji želimo mir in sporazumljenje z vsemi avstrijskimi narodi sploh; upamo, da
ga dosežemo v dostojnem in mirnem razgovoru.

Opravičene tirjatve slovenskih bratov v Avstriji, posebno svojih južnih sosedov Hrvatov in Srbov bomo zagovarjali
in povdrali z isto resnobo in živahnostjo, kakor lastne domače.

Sploh ne bomo nikar zgrešili, da je slovenski narod koleno velike slovanske družine in po svojih silah
hočemo pripomoči, da se bolj in bolj siri duševna vez in vzajemnost slovanska po zameni literarnih in splošnih kultur-
nih izdelkov med Slovani.

V razmerah proti drugim državam nas bo vselej vodila skrb za dobro avstrijsko politiko, ki vtegne hasniti celi državi in po-
sameznim delom.

Maribor 31. marca.

Nekako milo se nam je storilo, ko smo tiskarju izročali predstojeci
program. Po glavi nam je šla osoda dosedanjih slovenskih programov. Njih
število ni premalo. V burnih naših časih so nahajala domoljubna srca po-
vodov dovolj dajati svojim mislim o prihodnji politiki in sreči narodovi po-
nosno obliko točnih programov. Često so se snovali, — često pozabljali.
Lepim mislim in poštenim željam je le redkokdaj sledila živa resnica. — V
glavnih točkah se slaga naš program kolikor toliko s svojimi predniki, naj
bi bil srečnejši!

Razlikuje in — mislimo tudi — odlikuje ga le jedna točka: jasno
in določno izrečena potreba zedinjenja vseh Slovencev v jedno organično ce-
loto. Misel sama na sebi ni nova. Davno že so prepevali o nji slovenski
pesniki, ž njo se navdušuje naša mladina, pri nji se ogreva celo hladna kri
sivoglavih mož: čuli je le nismo tam, kjer se boruje za narodne svetinje,
kjer se odloča vsaj za nekoliko časa narodova sreča in nesreča — v javnem
parlamentu. Ne dá se tajiti, da se je narodna svest tudi pri tem pohlennem

notranjem življenji mogočno okrepila, in da se je jel naš narod po nji z ve-
likim korakom bližati omikanim narodom. Ravno tako malo pa se dá tajiti,
da je ravno ta svest slednje čase postala našem narodu nevsahljiv vir muk
in žalosti, da ne rečemo tudi sramote. Zreli in samosvestni narodi namreč
ne gojé in branijo svoje narodnosti iz same platonične ljubezni do svojega
jezika. Njih cilj je veliko bolj vzvišen: svestranska, popolna svoboda, da
zamorejo razvijati vso svojo moralno in materialno moč, da jo morejo raz-
vijati za-se, za svojo korist, da stopijo v politiko kakor odločljivi faktor, in
da živé v zgodovini kakor posebni individuum svoje življenje, po svoji po-
trebi, omiki in volji.

Tudi za Slovence ne prestanejo sedajne muke in žalosti, dokler ne
dosežejo imenovanega cilja. Brez njega je vsaka druga svoboda prazna pena.
Da ga dosežemo, bodi naša prva skrb; zato se nam je truditi z vsemi du-
ševnimi močmi, z vsem pogumom, kateri se ne vstraši največje žrtve; kajti
narod, kateri ne more pokazati nobenega žrtvujočega čina, tudi ni vreden,
da bi ostal med narodi.

Listek.

Iz Brežic.

△ Brežce so mestice na levem bregu Save v južnem konci štajerske
zemlje in na tako prijetnem prostoru, da bi si mnogi tam drugače mestice
želeli. Kje da mesto leži, moram povedati, ker je malo znano, in v zgodo-
vini človeškega naroda še toliko opraviti ni imelo, kakor nekdanji Abdera in
Megara; tudi se ne vem spomniti, da bi bil kdaj v kakem slovenskem čas-
niku kaj o Brežcah čital. Tedaj sem prvi korrespondent iz Brežic, vendar
ne bom originalen, ker iz Brežic ravno nič originalnega ne pride. Kdor je
toliko priložnosti imel kakor jaz, ozirati se po kottičkih tega mesta, sodil bo,
da iz Brežic še dolgo ne bo čuti, kar je Slovincem na veselje, in da Brežčani
nimajo v sebi živca imenitna dela sejati v časa rozore. Tukajšnja zgodovina
bo še dolgo tesna, domača, zapečarska, če ravno ta in uni tako po konci
nosi glavo, kakor da bi v Parizu uro navijal. Če vse po pravici o Brežcah
povem, kar je, dosti je da rečem: Brežce so. Kake pa so Brežce? Na to
je teže odgovarjati, ker treba bi bilo ljudi opisovati. Ni jih sicer veliko
takih stvari, ki so po božji podobi vstvarjene; na nekateri niso vredni, da jih
sploh opišem, drugi pa so toliko vredni, da jih posebe opišem, če je
le količkaj Slovincem na korist, kar pa dozdej še dvomim. Mala naša
mesta so si sploh podobna, kakor gnjila jabelka — izjemši nekatera (mesta).
Filistejstvo o katerem sem nekdanji čital, da vlada na Nemškem po malih
mestih, je pri nas vkorenineno. Naš listopisec se pa od nemškega ven-

der v tem loči, da govori tudi slovenski. Se vé da slovenski le domá
in s kmetom; javni oficialni jezik je nemški; vendar se mora našim purgar-
jem na čas reči, da v nemški govorici nočejo zatajevati mile slovanske rodo-
vine, ker govoré nemški s takim naglasom in stavljnjem besedi, da precej
spoznaš, da bolje znajo slovenski. Kjer se veliko nemški govori, je v sedanjih
dobi tudi omika, inteligencija in tisti posebni liberalizem, ki je v Avstriji na
Dunaji najden v Pressi, Fremdenblattu in drugih tovaršicah. — Omiko da
sploh šola, izobraženost v življenji in dostojno obnašanje, pri nas pa jo dolo-
čuje večidel mestni — krojač. Kdor ima v nedeljah lepo suknjo, gladke rokovičice
in palčice v rokah, kdor ima svojega čuka in smé hoditi na mestni lov,
ima že pravico govoriti in soditi o slovenskem jeziku, o prenapetnejših, o ultra-
montaneih in zdaj celó o konkordatu, posebno če je adresu proti njemu pod-
pisal; in njegova beseda nekaj velja. Kdor se pa celó v nedeljo na
voziček vsede, in se v gorico odpelje, kdor ima v delavnik časa dosti na
persih Tagesposte in matere Presse sesati, politično modrost in mleko pra-
vega liberalnega mišljenja, ta že sme govoriti o vprašanjih visoke politike,
o dobi Belkredija, ko se je neki narodnjakom dobro godilo, ko so neki ultra-
montance pod pazduho deržé ves svet na korajžo klicali, in o času pod
Beustom, ko so narodnjaki neki na steno pritisnjeni, ultramontanci se pe-
klaverno držé, med tem ko liberalci od same radosti ukajo, oknja razvija-
ljejo in pobijajo. Oni govoré o Kaiserfeldu in Giskri, o Schindleru in Kley-
konzu, o Rauchu in Rencu in o mnogih drugih možéh, ki jih ravno tak-
male poznajo, kakor oni njih. Njih beseda pa ogromno velja in če jima na

Dopisi.

Od Voglanje 25 Šušca ≈ Moz' ti bog! pozdravi naš črvti Pohorec vsakega mu prijetnega gosta. S tim pozdravom pozdravljamo tudi mi prebivalci vijugaste Voglanje naš novi politični časopis. Na noge so ga spravili nar izvrstni naši domoljubi iz tega edinega namena, da narod slovenski ojači v političnem življenji in napreduje v politični izobraženosti. Program novega našega časnika pretresovan po izkušenih in nesebičnih domoljubih, našel je obče dopadenje. Ni se bati nezdravega liberalizma, skterim je večidel okužen evropski zapad, pa tudi ni trdoglavnega starokopitarstva, katero svoje oko zapre vsakemu umnemu napredku. Na podlagi krščanskih načel bode državno poslopje zidati pomagali, in gojili, kar je vesti naroda sveto, pa tudi ga vodil po polzki poti političnega napredka od stopinje do stopinje, zakaj, kakor „in natura non datur saltus“, tako tudi nima uspeha v političnem življenji, če se na enkrat pretgajo vezi, ktere vežejo prošlost in sedajnost, če se zavrežejo naprave, ktere niso se samo v misljenji, temoč tudi v dušnem življenji naroda globoko ukoreninile. Zraven tega je značaja slovenskega naroda zelo različen od značaja sosedov. Kakor so slednji dospeli po brezštevilnih revolucijah svojega duha do nevarnega Rubikona, ali da bolje rečem, že čez nja stopili, in most za seboj razdrli in v viharji naglosti dirjali proti neznani cilju, tako naš narod le po malem stopa naprej — ljuba še mu je patriarhalna nekdajnost, in z glavo trese nad marsikaterimi nepraktičnimi spremembami. Zato zapopadimo dobro vsi, kteri smo prišli peresa v roke, da v novem našem časniku podučujemo narod naš, duha njegovega, okoliščine njegove, prijatelje in neprijatelje njegove, posebno pa našo politično moč, da se ne zaženemo v voj, v kterem bi vtegnoli celó pobiti biti, da ne razdiramo tam, kjer je sozidanja treba, da v sveti jezi ne zgubimo treznosti, da bodemo tudi znali prizanašati onim, kteri so, bodi iz prepričanja ali človečje slabosti pot nastopili, ktera naravnost ne pelja do boljše osode naroda našega. Dolžnost vsakega pravega domoljuba pa je v edinosti in složnosti podpirati naš novi časnik, zakaj, če se ta neobdrži, ni upati tako hitro drugega; nar poštenjši sinu slovenskega naroda so doprinesli z čudapolno rezignacijo velike žrtve za njegovo ustanovitev, ne gledé na lastni dobiček, nego edino iz čistega domoljubja. Mi napredujemo, to se ne da tajiti, ali k temu napredku so pomagale naše moralne moči, „in hoc signo semper vincemus“, — zato gojimo nar večo narodno krepot: zatajevanje sebičnosti. Žalostne okoliščine naših slovenskih bratov na severu in jugu naj nam služijo za svarilo, zakaj, ako bi med nami sovražnik lulike nasejal, žuga nam pogin, zapomnimo si dobro: nas ne branijo historična prava, nas ne držijo národní plemenitaši, narod naš ni bogat, dobiček dela si razdeljujejo drugi, mi moramo stradati, da sprihranjenjem si kupimo dušni kruh; toraj ne precenimo se!

Iz Ljubljane, 30. marca. A. (Pozdrav; razsvetljenje na čast 21. marca; Dr. Costa i njegovi „prijatli“) — Tedaj smo po dolgem čakani vendar le srečno pričakali ure, ko se ima pokazati slovenskemu narodu zopet politiski organ njega vreden in dostojen. V doznost si štejemo presrečno pozdraviti tega novega borivca i branitelja narodovih pravic ter živo zahvalozreči vsim rodoljubom, koji so se trudili, da ga spravijo na svet. Gotovo bode narod slovenski tudi pokazal, da mu je res treba takega organa ter ga najkrepkeje podpiral duševno in materialno. V tem zmislu toraj še enkrat ponavljam srčen pozdrav ter izkličnem: Bog pospeši podvzetje!

Da so tudi v naši beli Ljubljani poskušali nekteri, ki se imenujejo „Verfassungsfreunde“ (prijatli ustave), velikansko razsvitljenje mesta napraviti, je gotovo že znano. Ali slabo se je ponesla tem ustavoljubom, kajti tako čmerne razsvitljeve kakor je bila dne 24. marca ni bilo še menda kar v Ljubljani svede prodajajo. Drznemo se reči, da v mestu ni bil dvajseti del oken razsvitljen, v predmestjih bile so pa posame lučice prav bele vrane. In v kljub temu fiasku in tej blamaži vendar so pisarili nekteri dopisuni, ki po vrsticah krajevarje služijo, da je bila razsvitljava sijajna in videli so marsikaj, kar je bilo drugim očem nevidno in v kljub sijajni razsvitljavi

pritrđiš, kar pravijo, gotovo si reakcionar, „pfafist“, „kntist“, panslavist, sploh ne njih gore list. —

Da v Brezcai ni čitalnice, je popolnoma naravno. Že za ljubega miru voljo je zdaj tudi ni mogoče ustanoviti. Kar bi imela udov, vsi bi lahko sedeli pri eni mizici, za čitalničarjem bi se pa govorilo: hie niger est, hunc tu Romane caveto. Tudi malo ljudi v mestu zna slovenski brati; šola je bila vedno močno nemška, in celo zdaj ne verjamem, da je vuji kteri učenik, ki zna slovenski pravilno pisati. Drugi spet, ker so purgarji, sramujejo se govoriti slovenski, ker je to kmečki jezik. Nekteri so pa tako visoko omikani, da bi se jim zameril s slovenskim govorom in petjem. Enake razmere so okoliščine slovenskega naroda napravile tudi v drugih mesticah; vendar to je čudno v Brezcai, da se slovenstvo, ne samo prezira, temoč bolj zaničuje, in da v tem mestu, ki je tako blizo hrvaške meje in Zagreba, in je v toliki dotiki s kranjsko deželo posebno z gorenskimi vinotrčci, ni prav nič slovenske zavednosti. Žalostno mesto! In zraven so še tisti, ki imajo priložnost po-zvedeti naše razmere, v vsem, kar je slovenko, tako nevedni, da se more reči, njih nevednost ni naravna. Če se dalje pomisli, da slabo ali enostransko omikani ljudje ne ločijo osebe od političnega načela njihovemu nasprotnega, lahko se vidi, kako težavno in kaka šola potrpežljivosti je národnemu možu življenje v takem mestu. — Zapustimo ga toraj in pogledimo malo na kmete. Breška okolica je lep kraj in večidel rodovit, tako da bi na prvi pogled sodil, tukaj morajo prebivati premožni kmetje. Pa žalibog, kmet je večidel reven, životari tje v en dan, in malo je izobražen. Društvo sv. Mohorja ima prav malo udov, v cerkvah pri božji službi se vidi malo molitevnih bukic, kar kaže da ljudje malo brati znajo. Ženske sploh ne znajo pisati, odrasli moški pa večidel le nemški. Pogosto se tukaj godi, da kmet zna nemški pisati a ne govoriti, slovenski pa govoriti a ne pisati. Avstrijska šolska omika! Ne vem, če je v kterem okraji na Štajerskem tako malo národno-

s temo pokrito. Akoravno so si prizadevali cele tri dni in priprave delali, bilo je vendar vse skup jalovo in jako mlačno. Še radovednih ljudi je bilo silo malo ob 8. uri zvečer, ob 9. uri pa je človek le še na kako patrolo — kterih je bilo precej veliko število na nogah — naletel, ki je korakala po temnih ulicah. Ob 10. uri vladal je pa že prav sveti mir po vsem mestu, celo patrole srečevale so se že bolj na redko in razun mestnih plinovih sve-tilnic pokrivala je gosta tema belo ljubljano. Tako sijajna, velikanska je bila razsvitljava, ktero je Ljubljana napravila na čast 21. marca, na čast novi postavi civilnega zakona in na čast rešenju iz krempjev strašnega „konkor-data“. Tisti neznani rogovileži, ki so si prilastili ime „Komité“ in vabili v „Laibacher Zeitung“, da naj vsi prijatli ustave razsvetlijo, videli so pač kako redek je njih upliv. Hiše, kjer so javni uradi cesarski in deželni, niso razsvetljene bile, tudi marsikteri ni postavil sveče na okno, ki slovi za usta-voljuba, naj imenujem le Dežmana! Marsikteri pa je razsvetlil brez da je vedel čemu in zakaj, in vse eno bila je kakor sem že rekel cela razsvitljava sijajna — blamaža za nje vreditelje.

Davnej že smo mislili, da dobimo kmalu nazaj na mesto župana Dr. Costa, ali ta stvar se vedno pleče in pleče, in Bog vé, kdaj bode konečno razpletena. Dr. Costa ima posebno dobrih prijateljev, ki se na vso moč pri-zadevajo, da bi mu vzeli iz mladih pleč težko breme županstva; ali bodo do-segli svoj namen, ne vemo, napenjanje njihovo pa je res že več, ko bi člo-vek verjel. O tej važni stvari, ki že skoraj tri četrti leta naše mesto uz-nemirja in vendar še ni rešena, hočem obširneje govoriti prihodnjič. Za zdaj le toliko da bi ti dobri prijatli na vsak način radi spodkopali, Dr. Costa, ter da jim nobena laž ni preslaba, da bi je ne porabili, ako le upajo kaj do-seči. Z gnjusom mora se človek odvrčati od takega počenjanja.

Iz hrvaške Podravine. —r.— „Brat je mío, koje vjere bio“, pravi naša národna poslovice. Na to poslovice ste menda mislili pisaje pro-gram „Slovenskemu narodu“, kjer pravite, da bote „opravičene tirjatve slo-vanskih bratov v Avstriji, posebno pa svojih južnih bratov Hrvatov in Srbov zagovarjali in povdarjali z isto resnoho in živalnostjo, kakor lastne domače“; mislili ste si menda: ako ravno ste vi onkraj Litvani in vas je bolj mar Magjarije kakor Slovanstva, ste nam ipak bratje in morda pridete k pameti da spoznate, da je resnica, kar narod pravi: „Krv nije voda“.

To mi je prišlo na misel, prebravši vabilo k naročbi na „Slovenski narod“. Tako je prav, to je pisalo čisto rodoljubje! Ali ne le to, tudi vse drugo, kar ste si napisali na bandero, kakor da ste vzeli iz naše duše; vse gre na to, da tudi mi Slavjani obveljamo, kar smo vredni, da tudi mi dobi-mo pravice, ki jih imajo Nemci in Magjari; saj so tudi tereti (butare), ki jih nosimo, enaki njihovim. Pravično je, za kar ste se počeli boriti, zatorej se pa tudi nadjamo gotove zmage. Ako Bog da i sreča junšaka!

Ta zmaga je pa le mogoča, ako jeden drugega poznamo; ako si vse odkrito povemo, kar nas boli, kar nam je treba; ako si podamo junaške desnice, pa se složno in uzajemno poprimemo dela, ki nam obča slavno zmaga-ti. U to ime Bog pomagaj! Veliko inam na sreči, kar bi za svoje olaj-sanje rad povedal prijubim bratom; ali ne smem na enkrat, po času vse pride.

Narveča naša rana, ki nas hudo peče, ter nam grozi s smrtjo, ako ne pride skoro pomoč, je to, da je naše ljudstvo zapuščeno, zanemarjeno in neuko. Naši rodoljubi se poganjajo za visoko politiko, ali so pozabili, da treba za zmago tudi junaške vojske, o mi kanega ljudstva. Da je naše ljudstvo omikano, naj bi se magjaroni šli solit z vsem svojim vinom, denarjem, strahovanjem in obečanjem! Vse bi se bilo razkadilo na trdi volji omikanega ljudstva. Ali tako! Sram me je govoriti o tem.

Da nas pa bratje razumite in nam pravično sodite, moram spomniti, da se mi ne borimo za národnost, ker jo uživamo popolno v uradnih in učilnicah, ja magjaroni so jo še razširili, vpeljavši národni jezik pri financiji, kjer se je poprej še nemški šopiril. Naše ljudstvo težko spozná magjaronu od narodnjaka. Borba se pri nas vrti le o državnem pravu. Národna ga stranka tirja za trojednico posebej, magjaroni ga pa hočejo s magjarskim zlititi. Gotovo je, da je državno pravo naše trojednice že pokopano v ošabni

mislečih duhovnikov kakor v breški okolici. Razun národnega mešnika pa prebivalec na kmetih v navadi nima prijatla. Tako kmet brez duševne národne podpore sam sebi prepuščen in zastran slovenstva nagovarjan in zapeljavan po protinárodnih širokoustnežih ne ve, kam bi se djal, ne zaveda se svojega moštva in ne časti svojega stanú, čedalje bolj pozabi, da je Slovenec tudi mož, in nemškutari za upijočo druhaljo ne vedoč, zakaj in čemu. Občine v okolici vse poprek nemški pisarijo, kakor koli znajo, naj je še tako smešno. Nemški jezik je prvo, kar ti je treba, da si v občini za kakega „možú“ izvoljen in če nekoliko nemški znaš, vedno smeš reči: Bog Slovenca nikoli ne zapusti, če količkaj nemški znaš. Pogosto se zgodi, da kmet s teboj nemški govori, če-ravno slovenski odgovarjaš, samo da ti pokaže, da zna kaj več, kakor grške peč! Moraš si pri tem misliti: „gegen die Dummheit kämpfen Götter selbst vergebens“, ako bi to ne bilo tako žalostno. To so ravno žalostni nasledki poprejšne šolske omike na kmetih (pred letom 1848), in ti žalostni nasledki so tudi precej v zvezi z materialnim propadom kmetstva. Ali bode drugače v prihodnjih liberalnih časih, ko se nam že zdaj vsa blagost in vse osreče-vanje kar vroče iz nemških žlic v usta vlija, bono še le pozno enkrat videli, ako se ne bomo zopet prepričali, da se z našim národom na njegovo škodo delajo le teoretične poskušnje. Da se postavi narod na krepke noge, treba bo kmeta povzdignoti iz duševne in materialne nemarnosti — da postane slovenski mož. Težko je kmeta trdno prepričati, težko mu pomagati; vendar storiti se mora. — Ali bodo to storili možje, ki ljubezem do prostosti in napredka na konci jezika nosijo, ali pa možje, ki ljubezem do naroda in njegovega celotnega napredka v srci gojé — ali tako hvalisani liberalci iz večine graškega deželnega zbora, ali pa toliko črnjeni narodnjaki, pokazati če zgodovina dobe, ktera je zdaj nastopila, in ta doba bo za slovenski narod osodopolna, naj delamo ali naj roke križem držimo. —

Magjariji, akoravno naše regnikolarno poslanstvo še ni stopilo prek Drave; člani tega poslanstva so nam za to porok. Vsi so slepo orodje magjarskih državnikov. Ne bojo si belili glav, kaj da napišejo na glasoviti beli listek, ki so ga poprej Magjariji nudili Hrvatom. Magjariji so ga že sami popisali, naši ga le z podpisom potrdijo, in delo bo gotovo.

Ali kako dolgo bo trpelo? To je res v božjih rokah! Nadjamo se, da ne bomo dolgo čakali, zakaj vse, kar je sezidano na slepariji, mora se podreti, kakor hitro se odkrije sleparija. In ta se že začenja odkrivati. Ljudstvo, ako ravno neuko, že vidi, kam pes tace moli; vsega tega, kar mu se je obečalo, (in tega ni malo) nič ne vidi, in spoznava, kdo mu je prijatelj, kdo neprijatelj. Jamo so si sami skupali s svojim bezprimernim demoraliziranjem ljudstva, katero jih v kratkem pokoplje, ako Bog da, na večno.

Iz slov. Bistrice. (Volitev deželnega poslanca.) Ker se je g. Sonz odpovedal poslanstvu, bode 6. aprila volitev novega poslanca za mesta in trge Slov. gradec, slov. Bistrica, Marenberg, Vuzenice, Muto in Šostanj. Oglasilo se je dozdej že več gospodov in postala je precej živahna agitacija raznih strank. Naj prvi se je na pot podal v Marnberg in Slov. Gradec g. Dr. J. Mullé, že od l. 1861 sem znani večni kandidat. Priporočal se je volilem posebno s tem, da je skoz in skoz nemški liberalec, da še ne pripozna Slovencev in da bode zmirom stopal po stopinjah gg. Kaiserfelda, Rechbauerja i. t. d., ktere pri tej priliki razglašajo za svoje velike prijatelje. Razposlal je tudi že tiskan program, v katerem se sam strašno hvali, da se volilem morajo res sline cediti, takega zastopnika dobiti v deželni zbor. Pa svet je nehvaležen in ljubi svitlo črniti. In tako se tudi temu g. kandidatu godi. Oponaša se mu, da se je l. 1861 kmečkim volilem v Celji priporočal, kot zvest Slovenec, tudi Lutomerčanom je l. 1867 povedal, da je Slovenec. Ni še minulo leto in stopil je v Mariboru na oder, kot čist Nemec, pa ni se mu srečneje godilo, kakor prejšnja dvakrat. Vendar mu ni vzelo poguma ta fiasko in kakor večni žid zopet roma gori po Dravi in Mislinji, iskat zaželenega zaklada. Le škoda, da prav po temi tava, misleč, da tudi še zdaj zadostuje, pokazati nestrepljivost proti Slovincem, da bo izvoljen v slov. mestih in trgih. To pač ne! Tudi tisti prebivalci mest in trg, kteri nasprotujejo naši narodnosti, sprevidijo, da se ne dá več tajiti in prezirati slovenski živelj in da bo treba pomirenja in sporazumljenja. Zató g. Dr. Mullé-ju že zdaj lahko povemo, da mu bo tudi v slov. Gradci spodletelo, kakor že trikrat dozdej. — Drugi kandidat je g. prof. Oskar Schmid iz Gradca, trd Nemec, kteri menda še poprej ni vedel za celi naš volilni okraj, in kateremu je le za čast poslanstva, ne pa za zadeve tistih, ki bi ga zvolili. Kako bi tudi on mogel zastopati naša mesta in trge, ker še njih lege ne pozna? Sliši se vendar, da se mu je dosti glasov obetalo v podravske trgi. — Mesto Slov. Gradec izvolilo se je za svojega kandidata g. Globočnik-a, tamšnjega c. k. okrajnega predstojnika. G. Globočnik je kolikor ga poznamo, pravičen mož, in med vsemi kandidati slovenskemu narodu še najbolj prijazen. Mestno starestinstvo slov. Graško je te dni poslalo dve posebni deputaciji, eno le sem k nam, eno pa v Šostanj, glasov nabirat za svojega kandidata, ker nevarnost proti, da podravske trgi, kakor že dvakrat, zopet zmagajo. Volilen red je namreč tako zmoten, da v mestih slov. Graškem in slov. Bistriškem smejo voliti le tisti, ki plačujejo najmanj 10 gl. direktnega davka, v podravske trgi pa seže ta pravica nazaj do 2 gl. Torej ni čuda, da ima mali Marenberški trg 96 volivcev, in več, kot slov. Bistrica, ktera jih ima le 95, in kot slov. Gradec, ker jih je celo le 67. Če tedaj ne pride nekaj Šostančanov in Bistričanov na pomoč slov. Gradčanom, spet večino imajo podravske trgi. K poslednji volitvi se iz našega mesteca nikdor ni podal, ker je vsem predaleč do volilnega mesta, k tej pa morebiti da se bode jih nekaj peljalo. Naše mestno starestinstvo ima té dni sejo v tej zadevi in se bode brž ko ne tudi za kandidaturu g. Globočnik-a odločilo, na noben način ne pa za Mullé-ja. Sicer pa mora gospod Mullé tudi v Mariboru prav dobrih prijateljev imeti, ker smo véteraj iz Maribora vsi volilci zastoj dobili zastoj nek „Eingesendet“ v katerem se Dr. Mullé-ju take debele povedó, da se človeku skoro smili.

Iz Petersburga se nam piše: „Zginola Poljska!“ odpuščen naš naj hujši preganjavec slavjanstva — Valujev, minister notranjih opravil! to so važne novice, s kterimi začenjam svoje dopise „slovenskemu narodu“. Poljsko kraljestvo ali kongresovska, — tako se je imenoval v diplomatičnem jeziku neki del nekdanje Poljske, ki je bil Rusiji odločen, — je pač že od tega časa, ko so se Miljutinove in Čerkaske reforme vpeljale, v djanji nehale; ostalo je samo ime. Zdej pa je tudi to ime zbrisano iz državnega prava ruskega. Kar se meni pri tem važno zdi, je posebno to, da se je to ime ravno zdej zbrisalo — po carskem ukazu — ko princ Napoljon v diplomatičnih opravilih po Nemškem potuje — tisti mož, ki vedno zoper Rusijo in Slavjane kriči in Poljsko iz groba, ki si ga je samo skupalo, sklicati hoče — da bi on sam kralj poljski postal. Ruska vlada je s tem zoper svetu pokazala, da se z žuganjem zoper Rusijo nič ne opravi. Kdo bi štel grehe, ki jih je naša vlada, počemši s Petrom Velikem do naše dobe, storila zoper ruski narod in slavjansko narodnost sploh? pa, kadar jej zapadnjak žugati začne, stopi v njo ruski ponos — in takrat še le pokaže, da je vlada naj mogočnejšega naroda na svetu. To so bili v novi ruski zgodovini zmirom naj lepši trenutki. Žalibog, le trenutki! kajti, komaj je zapadnjak nasmehljaj se, je naša vlada zopet stara grešnjica postala. To, da pravico rečem, dendenes o vsih naših ministrih ne velja: imamo v ministerstvu možé iskrenega domoljuba; n. p. Miljutina, Polstaja in še nekaj drugih; — pa imamo tudi take, kterim je le mar tujstvo; eden naj hujših te vrste je bil Valujev. Preganjal je 6 let slavjanofilske časopise, kar se je dalo, ob enem pa zagovarjal pri vsaki priliki Poljake. Pa tudi njemu je odklenkalo; dohod prince Napoljona na Nemško je zbudil pri našem dvoru ruski duh in ta je spodkopal mogočnost protivnika slavjanstva.

Sicer se pri nas zdej naj bolj z lakoto pečamo. Lakoto imamo v Finlandiji skoraj vsako drugo leto, a letos jo imamo tudi v arhangeljski, olo-

koto imajo tudi na Nemškem, Francozkem in drugod; a to naših bolečin ne zlajša. Finlandija je pusta zemlja, kakor nekdanja njena gospodarica — Švedska. V drugih gubernijah je lakota le nasledek tega, da so spomlad žita pozebela. Nabirajo se po celem carstvu denarji za lačne reveže, in nabralo se je že samo v Peterburgu čez pol milijona rubljev ali dva milijona frankov; drugod še več. Tudi žita nam ne manjka. Izpeljali smo ga sila veliko preteklo jesen. V Moskvi ga je nakopičenega toliko, da ga železnice ne morejo odpeljati. Poleg Volge, v saratovski guberniji pa ga še pod streho spraviti niso mogli — tako, da ga je dosti segnjilo! Pa kaj nam je pomagano tudi z žitom, ako ga o pravem času lačnim revežem dopeljati ne moremo?

Toda ni „nesreče brez sreče“; to bi se dalo reči tudi o naši lakoti. Veliko let je preteklo, ko so moskovski kupec prositi začeli, da naj se naredi železnica iz Moskve v Varšavo. Zastoj, grof Kleinmichel, tadašnji minister jim je ni privolil. Na zadnje je celo prepovedal, tako prošnjo zopet ponavljati. Kleinmichel, Nemec po rodu, ni hotel, da se Rusija okrepi. On si je mislil, ako se Rus izobrazí, bi nam tujcev treba ne bilo. Taci Kleinmichel-novi je pri nas še sila veliko. Prišla je letošnja lakota, in glej, toliko važna železnica za Rusijo je dovoljena, dozdej do Smolenskoga. Že so jo delati začeli. Ravno tako ste se v sredi zime delati začeli železnici iz Viatke v Arhangeljsk in iz Peterburga v Filandijo.

(Konec prih.)

Od Mure 30. marca M. Sk.—a. Velika, jaz bi rekel naj toplejša želja se je nam Slovincem iz murskega polja spolnila, da smo dobili enkrat duševno središče za naše narodne težnje v ljutomerski čitalnici. Toraj hvala, še enkrat neizrekljiva hvala možem, kteri so jo osnovali in na tako trdne noge spravili! Odprla se je svečano, kakor veste, na Vodnikov den 2. februarja in obstaja zdej ravno 2 mesca, in v tem kratkem času si je pridobila že 95 članov, ki se še vsaki den množijo in na novo vpisujejo. Med njimi je gotovo, kar nas neizmerno veseli, do 50 mož iz kmečkega stana in to vedel samo tako imenovanih kmečkih aristokratov, kterih večina se, kar se evenka v žepu tiče, gotovo gré z vsemi ljutomerskimi nemškutarji skušat. Imeli smo dozdej vsega skupaj 5 zabáv, pri kterih je bilo zmirom jako polno, bile so tombole s plesom in brez plesa, s petjem in z govori, kteri so nam kaj potrební in za naš narod jako podučivni. Prosili bi toraj, da naj bi se večkrat kaj takega predavalo, narod to jako rad posluša. Zadnjič sta gospod dr. V. Zarnik in J. Kukovec kaj lepo in mikavno govorila, samo to bi rekel gospodoma, da je bilo malo preveč učeno za ljutomersko čitalniško občinstvo in dobro bi bilo, da bi se prihodnjič govorniki bolj približali stopnji omike in mišljenja prebivalcev murskega polja. Ne smem pozabiti omeniti, da je bila v svojem načinu zabava na pustni večer, ako ravno na nagloma izmišljena, kaj dobro izpeljana, nemškutarji so se strašno jezili, „das der Spass so gelungen ist“, kakor so sami blagovolili izraziti se. Ciganska banda vredjena po gosp. J. Gomilseku (Fekete Janoš) in J. Kompihlu (Kiš — Joži) je bila non plus ultra prave pustne veselice; dolgo časa je celo občinstvo v dvombi bilo, ali so črni bradatí muzikaši res iz Debreczina, kakor je bilo v povabilu napovedano, ali so se morebiti zaraščeni možé celo v Ljutomeru naredili. Tudi šaljiva tombola vredjena po tajniku čitalnice je bila v vseh šestih dobičkih prava šala, kajti vsi dobički so se med seboj skušali v občinstvu smeh in dobro voljo prebuditi. V izgled vam samo enega navedem: Bila je za terno napovedana kot dobiček slika glavnega komandanta in nadzornika vseh evropskih armad čisto povzeta potéz za potézom po naravi. Dobila je za terno njezna gospodična veseliva se na podobo kakega ožuranega brkastega generala; ali kako se zavzame, ko zagleda pred seboj orjaško gréavo leskovačo; v tem smislu so bili tudi drugi dobički. — Po veliki noči, kakor nam je bilo javljeno, bomo imeli spet glediščino predstavo in mesca avgusta ali začetek septembra misli čitalnica napraviti, kakor za pravo svoje sjajno otvorenje. velikansko besedo pod nilim nebom, kamor se tudi mnogo ogrskih Slovencev nadjamo, od kterih so že nekteri kot člani k ljut. čitalnici pristopili. Namen naše čitalnice pa ni samo za narodne zabave skrbeti, nego naš toliko zapuščen narod izobrazovati in to s tem, da se v vse občine ljutomerskega okraja (jih je 29) knjige in časopisi razpošiljajo, da v kolikor je mogoče ves narod čita. V tej zadevi ne moremo nikdar prehaliti naj blažjega rodoljuba prvosednika čitalnice dr. J. Ploja, ki je v ta namen na svoje stroške 25 iztisov „slov. gospodarja“ naročil, kteri potem kot lastnina vsakej občini ostane. Vsak tih „gospodarjev“ mora iti po celi vasi na okolo toliko časa, da ga vsakdo prebere, kdor je tej umetnosti kos. To početje g. dr. Ploja priporočamo v lep izgled vsem našim čitalnicam, kajti gotovo je pri vsakej kak ud, ki je malo bolj petičen memo drugih, in ki bi občinam kteri si že bodi domač časnik lahko naročil. Samo to nas more rešiti od strašne vsaki dan hujše preteče nevarnosti vtopljenja v vihar-nem in požrešem germanskem morji, kterega valovi se nam murskim Slovincem vsaki trenutek hujše ad Radgone doli grozé. — Prva naloga nam je, da izbudimo naš prosti narod, da se enkrat v toliko zaveda, kakor zdej česki bratje, vse drugo bode šlo potem samo ob sebi. Nadjamo se za trdno, ako Bog da in sreča junaška, da dosežemo to stopinjo narodne zavesti vsaj v desetih letih; iz nemškutarskih filistrov po mestih in trgih ne bodedo nikdar narodnih potic, pogač in kolačev pekli. To veste, da so naši nemškutarji vsi od prvega do zadnjega k otvorenju čitalnice prišli; prihodnjič vam bom pisal, kako se zdej vedejo in kaj zdej začenjajo ti izvoljeni „jogri“ božji germanske kulture.

V Celji 29. marca. m. Včeraj je bila končna razprava kazenska proti gg. dr. Matiji Prelogu in Edvardu Janžiču zaradi sestavka „Slovenci“, ki je bil tiskan v 2. št. „Slovenskega gospodarja“ dne 9. prosinca 1868, trajala je obravnava od 9. do 12. ure. Sodili so gg. Stiger (prvosednik), Šmid in Marjanjak. Tožil je dr. Mulej državni pravduik sam. Zagovarjal je gosp. dr. Smerc brezstrastno in čudno mirno ter ze vsem temeljito. Posebno je podlajal, da zedinjeno Slovensko mora nastati, če se tudi nekterim to zdé golí sanjarije („utopije“). Obsiren popis prinesemo prihodnjič. Danas le omenimo, da sodnija g. tožencu ni privolila slovenske obravnave. Razsodba

je ta-le: Sestavek „Slovenci“ je okrivil djanje pregreška šuntanja (Aufwiegung) in se tedaj ne smeje več razširjati (§§ 300, 302 kaz. zak. in § 36 tisk. zak). Obtožena nista tega pregreška kriva, vendar pa je g. dr. Matija Prelog kot odgovorni vrednik kriv zanemarjenja dolžne pazljivosti in skrbi po § 32 tisk. zak., in plača za to 30 gl. globe in izgubi 60 gl. zaloge po §§ 32, 35 in 36 tisk. zak., ter mora poravnati stroške sodnijske. Zoper to razsodbo se je g. dr. Prelog pri tožbi oglašil.

Nasa društva.

Gradec 30. marca. D. — Društvo „Slovenska beseda“, kteremu je naš učeni rojak g. dr. Krek izvoljen za predsednika, krepko napreduje. Število družabnikov se množi, da je veselje. V kratkem moramo najeti novo obširnejše stanovanje, kajti dosedanje ima že premalo prostora. Dvakrat na teden pride še nadnavadno jako mnogo družabnikov v društveno sobano, in reči moram, da smo imeli že marsikteri zanimivi večer, prav po domače zabavljaje se. Radostnega srca človek tu vidi, kako so si sinovi raznih slovanskih plemén domači in dobri znanci, kakor bi se bili v isti zibel zibali in pod isto streho dorasli. Pevci nam krožijo vesele in resne, kakor okolnosti nanašajo in pevske zbor je prava dika našega društva. O bratih Čehih je znano, da so narod muzikaličen; naši Slovenci pa tudi ne zaostajajo. — Na čisto nam očitajo naši nasprotniki, da Slovani drug drugega ne umejo, še celo

da se mi Slovenci še sami v svojem narečju ne moremo pomeniti. Izmed teh je največ taci, ki so sami Slovenci po rodu in po prekratnem kopitu svoje vednosti vse druge merijo. Take napadnike sorodnosti slovanskih narečij bi povabil k nam v društvo, tu naj bi se učili pravičnejše soditi nas in naše zadeve, tu bi čuli, kako Čeh po svoje, Slovenec po svoje kramlja. — Hrvatje in Srbi se „Slovenske besede“ žalibog, precej ogibljujejo, pa vendar eden drugega umejeta. Posebno za nas Slovence je to kaj prilično, da se natanko seznanimo z miloglasnim českim narečjem, da, djal bi, da nam je to živa potreba, bodi si s političnega, kakor tudi literarnega obzira. Saj se smé od vsacega izobraženega Slovana tirjati, da govori in zna vsaj nekoliko slovanskih narečij. Marsiktero zrno slovanskega uma uide človeku, ako ne umeje nič nego govorico samo svojega kraja. — Strossmajerjevo godovnico 18. dan marca meseca smo obhajali z dijaškim društvom „Slovenijo“ skupaj. Kakor že popred nekdanji „Český zpevačský spolek“ sklenola je po nekem obotavljanji večina družabnikov Slovenije podati nam bratovsko roko in s združenimi močmi spešiti slogo in vzajemnost med slovanskimi prebivalci tu v Gradcu. Hrvatje in Srbi se nas precej ogibljujejo in snujejo z Dalmatinci vred novo slovansko društvo, ktero so „literarično društvo“ krstili; kolikor sem mogel dosedaj pozvediti, dali so pravila že deželni namestniki, da jim jih potrdi. V družih razmerah nego so med tukajšnjimi Slovani, moglo bi se tako početje hvaliti, v taci pa, v kakoršnih živimo tu, pa je taka razcepjenost žalosten prikazek. Upajmo, da prestane.

Za cerkveno malarijo

(1)

se priporoča podpisani visokovrednemu duhovništvu, posebno za malanje na fresko v crkvah in crkvicah, za napravljjanje novih in popravljjanje starih kipov z oljnimi barvami, za ponovljenje starih malarij na fresko, altarjev in njih pozlačenje.

Janez B. Kolb,
akademični malar,
Windischgasse, št. 166 v Mariboru.

Naslonjaje se na zaupanje, ktero si je pridobil s tridesetletnim delovanjem, priporočuje se podpisani s pozlačenjem, olikanjem in marmoriranjem vseh crkvenih reči te verste.

Tomaž Kotnik,
pozlatar,
Allerheiligen-Gasse, št. 61 v Mariboru.

(2)

P. n.

(3)

Preselim svojo prodajalnico (štacuno) z dišečim, materialnim, barvenim, okusnim in raznim drobnim blagom, ktero sem 10 let v Dereani-ovi hiši v najemu imel, v nekdanjo Liningerjevo, zdaj v hišo gospoda Ernsta Rüpschl-na.

Pri tej priložnosti se vljudno zahvalujem svojim častitim kupovalcem za zaupanje, ki so mi ga do zdaj skazovali. Prosim me še zanaprej z enakim zaupanjem počastiti, in jaz se bom tudi prihodnjic prizadeval vsakemu z dobrim blagom po nizki ceni pošteno postreči.

S spoštovanjem

France Kapus.

V Celji mesca marca 1868.

Listnica.

Iz Hirske Blitrice smo dobili naročilni list, ki je naznanjal na zavitku 7 gl. 50 kr., v listu prinašal le 7 gl. a nobenega napisu. Prosimo, da se p. n. naročnik javi, da mu moremo poslati častnik. Spoznali ga bomo na pečatu. — G. Avg. Kukovic v Celji. Po Vaši želji; naročnina znaša do zadnjega julija 3 gl. 44 kr. — Iv. Zarnik, učitelj. Hvala za prijazno ponudbo; prosimo pošljite celi sestavek — se bo tiskal. — Gosp. X + Y. Nadaljevanje prosimo.

Dunajska borza

30. marca. 1868.

Državna posojila.	Denar	Blago	Denar	Blago	Denar	Blago	Denar	Blago	Denar	Blago	
5% avstr. vr.	53.30	53.50	Grofa St. Genois-a 40 gl.	24.25	24.75	Rudolfove železn. 200 gl.	80.25	80.75	5% Don. parobr. 100 gl.	93.—	94.—
5% brezdačne	57.90	58.—	Kneza Windischgrätza	17.50	18.50	srb. 40%	141.50	141.76	st. d.	—	90.—
5% posojilo na davke	91.—	91.50	20 gl.	21.—	22.—	Erdeljske železn. 200 gl.	158.—	158.50	5% Lloyd 100 gl. st. d.	93.—	94.—
placj. 1/2	88.50	88.75	Grofa Waldsteina 20 "	14.75	15.25	srb. d.	690.—	700.—	st. d.	—	90.—
5% 1864 srebr. posojilo	69.—	71.—	Keglevich-a 10 "	14.50	15.50	Franc. Jož. železn. 200	285.—	—	5% Lloyd. porobr. 100	—	90.—
5% 1865	74.50	75.50	Rudolfove 10 "	—	—	gl. srb. d.	115.—	117.—	gl. st. d.	—	90.—
5% narodne "obresti jan.	63.20	63.30	Bankne in obrtnijske	704.—	706.—	Buštir. železn. 500 gl.	80.—	82.—	5% češ. žel. obrt. 300 gl	90.75	91.25
in jul. mesca	63.20	63.40	akcije.	188.73	188.90	st. d.	88.50	89.50	srb. d.	74.75	75.—
5% narodno obresti aprila	63.20	63.40	Národná banka	79.50	80.—	Topliške železn. 200 gl.	—	—	5% erdeljske á 200 src. d.	81.25	81.75
mesca	56.25	56.40	Kredit. zavod 200 gl. avstr.	585.—	537.—	st. d.	87.—	93.—	4 1/2% Graške-Köflach 150	—	73.—
5% metalike	57.50	57.60	Kredit ogrsk. 40%	118.—	118.50	Graško-Köflach železn. 200	87.50	88.50	gl.	86.—	86.50
5% "obresti maja	50.30	50.50	D. av. eskompt. b. 500 gl.	97.15	97.50	gl. avst. vr.	87.50	88.50	5% Rudolfove žel. 200 gl.	81.50	82.—
mesca	44.50	45.—	avstr. vr.	170.—	173.—	Ogrsk. sevrn. železn. 200	88.50	89.50	srb.	81.75	82.25
4 1/2% metalike	33.50	33.75	Angl. avstr. b.	445.—	455.—	gl. avst. vr.	87.—	93.—	5% Fr. Jož. žel 200 gl.	—	—
3% "	27.50	28.50	Angl. ogrsk. b. 200 gl.	—	—	Dolžna pisma za od-	87.—	93.—	Menjice.	97.10	97.25
2 1/2% "	11.10	10.40	avstr. vr.	123.—	122.—	vezo zemljišč.	70.25	70.75	Amsterd. 100 gl. hol.	96.25	96.50
1% "	—	—	Avstr. pozemelj. kr. zav.	189.—	191.—	5% štajarska	91.50	92.50	Avsrb. 100 gl. juž. vr.	—	—
			Tržaške kom. b. á 500	209.—	211.—	5% kranjska koroška in	89.—	90.—	Berolin 100 tol.	96.—	96.70
			gl. avstr. vr.	448.—	490.—	Primorska	63.50	64.—	Frankf. 100 gl. juž. vr.	96.40	96.70
			Pešt. kom. b. á 500 gl.	—	—	5% hrov. slavonska	95.—	98.—	Hamburg 100 m.	85.50	85.70
			av. vr.	388.—	385.—	5% moravska	86.50	87.—	London 100 fnt. štol.	115.50	115.70
			Don parobr. b. á 500 gl.	—	—	5% galiska	85.50	86.50	Marseille 100 frnk.	45.80	45.85
			avst. vr.	278.—	280.—	5% tirolska	87.50	88.50	Pariz 100	45.85	45.95
			Česke esk. b. 200 gl. av. vr.	203.—	206.—	5% gorn. avstrij.	71.—	71.50	Bukarest 31 dni	—	—
			Moravsk. " 200 " "	177.—	177.59	5% dol.	68.—	68.25	Carigrad " "	—	—
			Lloyd " 500 gl. st. d.	189.50	189.75	5% ogrska	66.25	67.—			
			Dunaj. sop. ml. 500 gl.	203.25	203.50	5% temes. ban.	64.—	64.50			
			avstr. vr.	146.—	146.50	5% erdeljska					
			Avstr. plin. zav. 200 gl.	188.57	189.—	5% bukovinska					
			Pešt. most. veriz. 500 gl.								
			st. d.								
			Gal. hyp. b. á 200 gl. sr.								
			Pras. žel. obr. drust.								
			Avstr. hyp. b. á 200 gl.								
			Sevrn. železn. 1000 " st. d.								
			Državn. " 200 gl. st. d.								
			Južne " 200 " av. d.								
			Eliz. zah. železn. 200 gl.								
			st. d.								
			Karol. Ludov. železn. 200								
			gl. st. d.								
			Črnoviške železn. 200 gl.								
			srb. d.								
			Česke zah. železn. 200 gl.								
			av. d.								
			Pardubske železn. 200 gl.								
			st. d.								

5% narod. bank.	94.—	94.30	5% Eliz. zah. želez. 100	99.50	100.—	Krone	—	—
4% gal. kred. zavod.	—	70.—	gl. st. d.	114.75	115.25	Novi zlati (cekini)	5.46 1/2	5.48
5 1/2% ogrske	90.50	91.—	3% držav. želez.	97.—	97.50	Stari zlati	5.46 1/2	5.48
5% avstr. pozemelj. kred.	98.—	98.25	3% južn. želez.	88.50	89.—	Napoleonidori	9.25	9.26
srebr.	—	—	5% sevrn. " avst. d.	—	74.—	Friderikidori	9.58	9.58
5% avstr. pozemelj. kred.	83.25	83.50	5% glogniške žel-100 gl.	83.50	84.—	Ruski imperijali	9.45	9.48
avstr. vr.	89.50	90.—	av. vr.	78.—	78.50	Angl. sovren	11.60	11.65
5% češke hyp.	96.—	97.—	5% češke zah. žel. 100	91.10	91.50	Zav. tolar	1.70	1.71
5 1/2% štajar. hranil. drust.	95.50	96.—	gl. srb.	—	—	Pruska kasna asignacija	1.69 1/2	1.70 1/2
5 1/2% avstr. hyp. bank.	—	—	5% Pardubske želez. 100	—	—	Srebro	113.25	113.50
			gl. av. vr.	—	—	Srebr. kuponi	113.25	113.50
			5% Karol Ludov. 300 gl.	—	—			
			av. vr.	—	—			

Srečke.			Prejstvene obligacije			Gotov denar.		
1864 drž. srečke 100 gl.	85.—	85.29	(Prioritäts-Obl)					
1860 " 500 "	81.90	82.10	5% Eliz. zah. želez. 100	99.50	100.—			
4 1/2% 1854 drž. " 100 "	75.—	75.50	gl. st. d.	114.75	115.25			
1859 " " "	171.50	172.50	3% držav. želez.	97.—	97.50			
Romske obr.	19.50	20.—	3% južn. želez.	88.50	89.—			
Kreditne	181.80	182.—	5% sevrn. " avst. d.	—	74.—			
4% Don Parobrodne	93.—	93.50	5% glogniške žel-100 gl.	83.50	84.—			
4 1/2% Tržaške " 100 gl.	120.—	121.—	av. vr.	78.—	78.50			
4% " 50 "	54.50	55.—	5% češke zah. žel. 100	91.10	91.50			
Budinske	26.25	26.75	gl. srb.	—	—			
Kneza Esterhaza	181.—	185.—	5% Pardubske želez. 100	—	—			
" Salma	33.—	33.50	gl. av. vr.	—	—			
" Palfy-a	25.75	26.25	5% Karol Ludov. 300 gl.	—	—			
Kneza Clary-a	27.50	28.50	av. vr.	—	—			